

Innspill fra Eide Fjordbruk til havbruksutvalgets helhetlige gjennomgang av tillatelsessystemet i havbruksnæringen

Eide Fjordbruk (Eide) er et mellomstort, innovativ og familieeid oppdrettselskap som bruker betydelig ressurser på teknologiutvikling og optimalisering av oppdrett – både på land og i sjø. Vi har flere matfiskkonsesjoner for laks og ørret, og er lokalisert i Vestland fylke. Eide, og våre heleide konsernselskaper Eide Sustainable Marine Technology AS og Norforsk AS, har flere egne dedikerte ansatte som utelukkende jobber med forskning og teknologiutvikling. Vår visjon er «å setja standarden for framtidens havbruk».

Nedenfor følger våre overordnede innspill til gjennomgangen av tillatelsessystemet for havbruksnæringen;

- Tillatelsessystemet må være forutsigbart for næringen, og av denne grunn bør tillatelsene ikke være tidsavgrenset. For Eide er forutsigbarheten viktig for å videreutvikle vår drift, men vi vet at forutsigbarhet også er særlig viktig for banker og andre som finansierer næringen.

- Tillatelsessystemet må utformes slik at det ikke favoriserer enkeltaktører i næringen, men gir grunnlag for en differensiert næring med konkurranse og rom for små og store selskaper med ulike eierskapsmodeller hvor alle selskaper gis like muligheter til effektiv drift.

- Tillatelsessystemet bør være teknologinøytralt, der fremtidige tillatelser utstedes basert på tillatelsenes eksterne miljøpåvirkning (spredning av lakselus, slam, CO₂-avtrykk, utslipp, arealavtrykk osv.).

Dagens system med gratis tillatelser på land, og full prising i sjø uavhengig om produksjonen skjer i åpne merder eller i lukkede anlegg gir ikke en optimal utvikling av næringen og er heller ikke til det beste for samfunnet.

Følgende matrise synliggjør dette;

Teknologi	Produksjons-kostnad (investering og drift)	Miljøpåvirkning	Biosikkerhet	Statlig prising av tillatelser	Merknad
Åpne merder	Lav	Høy (lakselus, slam, utslipp)	Lav	Høy	
Lukkede anlegg	Middels	Lav	Høy	Høy (lik åpne merder)	Kan åpne nye lokaliteter (areal) langs kysten og i fjordene
Landbasert matfiskanlegg	Høy	Lav, med store arealinngrep i strandsonen (naturmangfold)	Høy	Null	Stor negativ arealpåvirkning i strandsonen
Offshore-anlegg (HTH – havbruk til havs)	Høy	Høy	Middels	Uavklart	Åpner nye eksponerte areal til havbruk

Eide er opptatt av å løse miljø- og arealutfordringene i kystnært havbruk. Norges konkurransefortrinn innen havbruk er i stor grad knyttet til en lang og beskyttet kystlinje med gode vekstvilkår for laks og ørret. Dette konkurransefortrinnet kan og bør utnyttes ytterligere. Miljøutfordringene er imidlertid utfordrende i enkelte områder, ref. rødt trafikklys i PO3 og PO4.

Eide mener løsningen for havbruk ligger i å stimulere utvikling av lukkede anlegg i sjø, enten gjennom en egen tillatelsesordning (Miljøteknologiordningen, ref. høring høsten 2021) eller gjennom konvertering av eksisterende tillatelser til økt produksjonsvolum ved overgang til lukkede anlegg i sjø. En ordinær tillatelse i sjø bør kunne konverteres til to tillatelser i lukket anlegg.

Et tillatelsessystem som priser tillatelsene basert på ekstern miljøpåvirkning vil også gradvis vri investeringene mot lukkede anlegg i sjø, ref. kulepunkt 3. Dette tror vi også vil være gunstig opp mot EUs taxonomi, som vi vet kommer til å ha stor betydning for næringens attraktivitet og tilgang på kapital i kapitalmarkedet.

Eide mener det haster med å få på plass insentiver for å utvikle lukkede anlegg i sjø. Om ikke Norge legger til rette for dette vil investeringene komme i andre havbruksnasjoner, ref. f.eks Canada som nå legger til rette/stiller krav om lukkede anlegg.

Menon-evalueringen (Menon-publikasjon nr 150/2021) av utviklingstillatelsene gir også verdifull kunnskap om hvilke virkemidler som kan bidra til å løse næringens miljø- og arealutfordringer. Denne utredningen bør vektlegges i det videre arbeidet. https://www.menon.no/wp-content/uploads/2021-150-Teknologiutvikling_havbruk_.pdf

Med vennlig hilsen

Sondre Eide
3. generasjons oppdretter